

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"Спортивний туризм і орієнтування"

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 3; годин - 90; залікових модулів - 1; змістовних модулів - 1
Семестр, Рік	V / 3
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Сич Віталій Андрійович; доктор географічних наук, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний телефон	0482687693
E-mail:	vitsych@onu.edu.ua
Робоче місце	кафедра економічної та соціальної географії і туризму (ауд. 74)
Консультації	очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри; онлайн-консультації: телефон, zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: консультація за розкладом, Google-class, Zoom

E-mail: vitsych@onu.edu.ua

Аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни - загальні закономірності та принципи розробки туристських спортивних маршрутів, підготовка та проведення подорожі відповідно запланованого маршруту.

Пререквізити курсу: лекційний курс та практичні заняття з курсу " Спортивний туризм і орієнтування " викладається після засвоєння студентами наступних дисциплін: "Основи топографії і картографії", "Основи суспільної географії", "Регіональна економічна і соціальна географія", "Фізична географія материків і океанів".

Постреквізити навчальної дисципліни: дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни "Економічна і соціальна географія України", "Економіка природокористування", ін.

Мета курсу - ознайомлення студентів з масовими видами спортивного туризму; методикою організації та проведення туристських походів; формування професійних, організаційних, педагогічних, методичних знань, вмінь і навичок необхідних для роботи з учнівською і студентською молоддю в вищих закладах освіти та туристських осередках країни, а також для самостійних занять спортивним туризмом та орієнтуванням.

Завдання дисципліни:

Основними завданнями вивчення дисципліни "Спортивний туризм та орієнтування" є надання слухачам вмінь та навичок, необхідних для:

- роботи з туристською групою в умовах природного середовища на маршрутах різної категорії складності з урахуванням вікових, фізичних та інших особливостей учасників;
- забезпечення безпеки туристських заходів;
- підготовки людини до виживання в екстремальних природних ситуаціях.

Очікувані результати.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- зміст і особливості різновидів спортивного туризму;
- правила організації і проведення туристських походів;
- основи техніки і тактики туристичної подорожі;
- теоретичні основи безпеки життєдіяльності людини в умовах автономного існування в природному середовищі;
- види і характер впливу несприятливих факторів в екстремальних природних ситуаціях;

вміти:

- здійснити підготовку і проведення туристського походу;
- вирішувати практичні завдання з організаційної, педагогічної і науково-методичної роботи з спортивного туризму;
- проводити наукові дослідження в туристичних походах та польових краєзнавчих експедиціях;
- організувати і виконувати дії по забезпеченню безпеки життєдіяльності в умовах автономного існування в природному середовищі та екстремальних природних ситуаціях.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних занять (16 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами очної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Змістовний модуль 1. Особливості організації та проведення спортивних походів

Тема 1. Характерні риси, класифікація та функції спортивного туризму

Тема 2. Класифікація туристично-спортивної діяльності і нормативи спортивних походів.

Тема 3. Орієнтування на місцевості. Спортивне орієнтування. Топографічна підготовка.

Тема 4. Організація спортивного туристського походу. Розробка маршруту і оформлення маршрутної документації

Тема 5. Туристське спорядження та підготовка продуктів для походу.

Тема 6. Організація харчування в спортивному поході.

Тема 7. Особливості руху групи і тактика подолання природних перешкод у поході.

Тема 8. Організація бівуаку.

Тема 9. Охорона здоров'я в туристському поході та долікарська допомога

Тема 10. Екстремальні та аварійні ситуації в туристському поході.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Блистів Т.В. Теорія і практика туристичних походів [навчальний посібник]. Львів: НВФ "Українські технології", 2006. 132 с.
2. Галасюк С.С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. Навч. посібник. Київ : Центр учб. л-ри, 2013. 178 с.
3. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан. 2008. 304 с.
4. Дехтяр В.Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму: навч. посібник. К.: Науковий світ, 2003. 204 с.
5. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм: навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2008. 280 с.

6. Пангелов Б.П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2010. 248 с.
7. Сич В. А., Яворська В. В., Коломієць К. В. Основи екологічного туризму: навч. посіб. 2-е видання, доповнене. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2018. 240 с.
8. Топчієв О. Г., Яворська В. В., Сич В. А., Коломієць К. В. Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і кваліметричної оцінки. Навчальний посібник; Одес. нац. ун-т імені І. І. Мечникова. Одеса : Бондаренко М.О., 2022. 280 с.
9. Туристична діяльність. Нормативна база / упор. О. М. Роїна. К.: КНТ, 2005. 448 с.
10. Філіпов З.І. Спортивний туризм. Організація і методика спортивно-туристичної роботи. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дрогобич: Коло, 2010. 344с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання практичних робіт та виконання індивідуальних завдань. Форми і методи підсумкового контролю: підсумковий контроль - 5 семестр - залік. Залік складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Поточний контроль										Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Підсумковий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятним у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання поточного та підсумкового контролю; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо).

Політика щодо відвідування: відвідування лекцій – вільне, практичних занять – обов’язкове, запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються.

Мобільні пристрої: Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії: студент повинен дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу.